

Bruselj, 17.3.2016
SWD(2016) 65 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA

Spremni dokument

k Predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta

o določitvi pravil o dostopnosti na trgu gnojilnih proizvodov z oznako CE ter o spremembi uredb (ES) št. 1069/2009 in (ES) št. 1107/2009

{COM(2016) 157 final}
{SWD(2016) 64 final}

Povzetek
Ocena učinka v zvezi s predlogom uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o dostopnosti proizvodov za gnojenje na trgu
A. Nujnost ukrepanja
Zakaj? Katera težava se obravnava?
<p>Pogoji za dostop proizvodov za gnojenje do trga so le delno harmonizirani na ravni EU. Razdrobljenost neharmoniziranega dela trga resno ovira trgovinske priložnosti. Poleg tega harmonizirana zakonodaja o harmonizaciji ne obravnava v zadostni meri vprašanja zdravja ljudi in okolja. Natančneje, opredelijo se lahko naslednje operativne težave:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) podjetja, ki poslujejo v več državah članicah, imajo na neharmoniziranem trgu stroške zaradi različnih nacionalnih pravil, ki pogosto vključujejo predhodna dovoljenja, ki jih je težko pridobiti; 2) ugotovljeni so bili resni pomisleki glede zdravja in okolja, zlasti prisotnost strupenih kontaminantov v nekaterih široko uporabljenih gnojilih. Trenutna zakonodaja o harmonizaciji ne zagotavlja zadostnega varstva zdravja in okolja; 3) trenutna zakonodaja o harmonizaciji dovoljuje dostop do trga po postopku, ki je dokazano prepočasen glede na inovacijski cikel industrije.
Kaj se pričakuje od pobude?
<p>Pobuda naj bi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ustvarila enake pogoje za vse proizvode za gnojenje na ravni EU, s čimer bi se povečale možnosti industrije za dostop do notranjega trga, hkrati pa ohranili vzpostavljeni nacionalni predpisi za proizvode, omejene na nacionalne trge, s čimer bi se preprečile morebitne motnje na trgu; 2. povečala raven varovanja zdravja in varstva okolja, in sicer z omejevanjem prisotnosti kontaminantov v proizvodih za gnojenje in dodatkih po vsej EU. <p>Lažji dostop do harmoniziranega trga z uvedbo sorazmernega, stroškovno učinkovitega, preglednega in prožnega regulativnega okvira, s čimer bi se odzvali na potrebe kmetov EU po inovativnih proizvodih.</p>
Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU?
<p>Težave, ugotovljene na harmoniziranem trgu (tj. nezadostno varstvo zdravja ljudi in okolja ter neprožne zahteve, ki upočasnjujejo dostop do trga), izvirajo iz trenutnega okvira EU in se zato lahko popravijo le z ukrepi na ravni EU. Učinkovit enotni trg EU za vse proizvode za gnojenje bo odprl nove tržne priložnosti in zmanjšal upravna bremena.</p> <p>Vendar bo ta ukrep za harmonizacijo na ravni EU zaradi lokalnih značilnosti trga nekaterih proizvodov za gnojenje neobvezen in bo veljal hkrati z nacionalnimi zakonodajami, ki so jih države članice ohranile ali uvedle, in sistemom vzajemnega priznavanja.</p>

B. Rešitve
Katere zakonodajne in nezakonodajne možnosti politike so bile proučene? Obstaja najprimernejša možnost ali ne? Zakaj?
<p>Možnost 1: Osnovni scenarij – trenutna zakonodaja EU ostane nespremenjena.</p> <p>Možnost 2: Način urejanja uredbe o gnojilih, tj. odobritev tipa, ostane nespremenjena in se razširi na harmonizacijo gnojil iz organskih surovin in drugih gnojil podobnih proizvodov, kot so rastlinski biostimulanti.</p> <p>Možnost 3: Harmonizacija z odobritvijo sestavin, kar bi privedlo do izčrpnega pozitivnega seznama materialov, primernih za namerno vključitev v proizvod za gnojenje.</p> <p>Možnost 4: Harmonizacija z novim zakonodajnim okvirom, ki bi temeljil na obveznih zahtevah glede kakovosti in varnosti ter prostovoljnih in harmoniziranih tehničnih standardih.</p> <p>Možnost 5: Kot pri možnosti 4 se harmonizacija doseže z novim zakonodajnim okvirom z zahtevami in standardi. Vendar se raven udeležbe tretjih strani pri ugotavljanju skladnosti z zahtevami razlikuje med različnimi kategorijami materialov in je največja pri odpadkih in drugih sekundarnih materialih s potencialno spremenljivo sestavo. Na podlagi analize je možnost 5 videti kot najprimernejša možnost.</p> <p>Pri možnostih od 2 do 5 se uvedejo mejne vrednosti kontaminantov (vključno s težkimi kovinami) za vse proizvode za gnojenje. Ocenjeni sta bili dve različici: popolna harmonizacija in neobvezna harmonizacija, kot sta</p>

opisani zgoraj.
Kdo podpira katero možnost?
Možnosti 1 ne podpira nobena država članica niti industrija niti nevladne organizacije. Možnosti 2 in 3 podpirajo nekatere države članice in nekatera nacionalna industrijska združenja, ki sodelujejo pri ureditvi trga gnojil z vzdrževanjem seznamov dovoljenih tipov ali sestavin. Možnosti 4 ne podpirajo vse države članice, saj se novi zakonodajni okvir obravnava kot radikalna sprememba v primerjavi z dobro znanima pristopoma pri možnostih 2 in 3. Možnost 5, zlasti z neobvezno različico harmonizacije, je na splošno dobro sprejeta med industrijo (zlasti MSP) in številnimi državami članicami (vključno z nekaterimi največjimi) kot najboljša možnost.
C. Učinki najprimernejše možnosti
Kakšne so koristi najprimernejše možnosti (če obstajajo, sicer samo glavne)?
Proizvodom za gnojenje bi bil z novim zakonodajnim okvirom olajšan dostop do trga, skladnost takih proizvodov s zahtevami glede varnosti in kakovosti pa bi zagotavljal višjo raven varstva v prehranski verigi. Koristi glede dostopa do notranjega trga in prožnosti trga so pri najprimernejši možnosti (možnosti 5) zelo podobne tistim iz možnosti 4. V oceni učinka je bilo ugotovljeno, da bodo pri tej možnosti upravni stroški za javne organe in gospodarske subjekte nižji kot pri nespremenjeni ureditvi, upravni stroški za javne organe pa bistveno nižji kot pri možnosti z odobritvijo tipa, ki bi bistveno povečala prožnost trga in zato spodbudila inovacije. Različica z neobvezno harmonizacijo bi imela dodatno prednost, saj bi zadevala le tiste gospodarske subjekte z dejanskim interesom za dostop do trga v več državah članicah v skladu z načeli subsidiarnosti in boljše ureditve.

Kakšni so stroški najprimernejše možnosti (če obstajajo, sicer samo glavni)?
Stroški najprimernejše možnosti so sorazmerni s pričakovanimi koristmi za podjetja in družbo. Stroški za javne organe ostanejo dokaj nespremenjeni. Za proizvode, ki bi jih zajel nov zakonodajni okvir, bi bilo potrebno določiti dodatne standarde testnih metod. Pri možnosti 5 bi bili upravni stroški za gospodarske subjekte nižji kot pri možnosti z odobritvijo tipa. Kljub temu pa je mogoče pričakovati, da bodo v nekaterih primerih upravni stroški posameznih podjetij višji kot pri trenutni ureditvi. To velja zlasti za proizvajalce sorazmerno spremenljivih materialov, ki zahtevajo visoko raven udeležbe tretjih strani pri ugotavljanju skladnosti. Mala in srednja podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo proizvodov za gnojenje, za katere morajo tretje strani izdati certifikate, bi morala priglašnemu organu plačati pristojbine za ugotavljanje skladnosti njihovih proizvodov z zahtevami. Pri različici z neobvezno harmonizacijo bi bili lahko stroški za nacionalne uprave višji kot pri različici s popolno harmonizacijo, saj je pričakovati, da bi uprave ohranile nekatere nacionalne postopke. Za proizvode za gnojenje, ki jih že ureja trenutna uredba, bi bili stroški prehoda minimalni, saj bi bilo izdajanje lastnih certifikatov še naprej dovoljeno. Države članice bi morale zagotoviti tudi kakovost priglašeni organov.
Kakšen bo vpliv na podjetja, MSP ter mikropodjetja?
Podjetja, ki bi se odločila za harmoniziran pristop, bi imela koristi od lažjega dostopa do celotnega trga EU. Znižali bi se tudi upravni stroški, saj bi se zmanjšala potreba po registraciji posameznih proizvodov zaradi različnih nacionalnih pravil. Proizvajalci, ki ne potrebujejo certifikatov tretje strani, bodo prizadeti manj kot tisti, ki krijejo stroške izdaje certifikatov tretjih strani (npr. MSP). Ti stroški bi bili manjši zaradi zmanjšanja pogostosti kontrol glede na obseg proizvodnje in nižjega števila zunanjih vzorčenj po letu priznanja. Tako bi neobvezna harmonizacija olajšala nemoten prehod na nov regulativni okvir, proizvajalci pa bi imeli možnost, da tržijo proizvod bodisi na lokalnih trgih ali na trgu EU.
Ali bo prišlo do znatnih vplivov na nacionalne proračune in uprave?
Stroški za nacionalne proračune bi ostali dokaj nespremenjeni. Stroški izvrševanja nacionalne zakonodaje bodo ostali nespremenjeni, vendar se bodo sčasoma zmanjšali, če se bo vse več podjetij odločilo za harmonizirani pristop, ki ga ponuja uredba o gnojilih, medtem ko bodo stroški nadzora trga ostali enako visoki ali bodo nekoliko zrasli.
Ali bo prišlo do drugih znatnih vplivov?
Pričakuje se, da bo predlog z omogočanjem lažjega dostopa inovativnim proizvodom, tj. iz organskih ali recikliranih materialov, do celotnega trga EU zmanjšal odvisnost od tujih surovin. To bi lahko vplivalo na uvozne tokove EU, kot je podrobno analizirano v ločeni oceni učinka iz leta 2011 o možnih mejnih vrednostih za kadmij.
D. Spremljanje izvajanja
Kdaj bo politika pregledana?
Naknadna ocena uredbe je predvidena 5 let po začetku njenega izvajanja in bo temeljila na povratnih informacijah, prejetih prek različnih mehanizmov sodelovanja, že vzpostavljenih v trenutni uredbi o gnojilih

(strokovne skupine). Seznam kontaminantov in njihove mejne vrednosti se lahko vedno pregledajo, kadar novi znanstveni dokazi pokažejo, da je treba zmanjšati količino kontaminantov iz gnojil v tleh.